

„Nie kradnij” (Wj 20,15)

1. Wprowadzenie: przykazanie bardziej aktualne, niż nam się wydaje

Gdy słyszymy **Siódme Przykazanie — „Nie kradnij”**, wielu ludzi odruchowo myśli: *„To mnie nie dotyczy, nie jestem złodziejem”*. Takie spojrzenie jest jednak **zbyt powierzchowne** i niebezpieczne dla życia duchowego.

Tradycja Kościoła naucza, że to przykazanie **nie ogranicza się do kradzieży brutalnej czy oczywistej**, lecz obejmuje **wszelką formę niesprawiedliwości wobec dóbr bliźniego**, czy to **materialnych, zawodowych, intelektualnych, ekonomicznych czy społecznych**. W społeczeństwie, w którym oszustwo jest normalizowane, podstęp bywa nazywany „sprytem”, a wyzysk usprawiedliwia się jako „model biznesowy”, to przykazanie **bezpośrednio dotyka naszego codziennego sumienia**.

Siódme Przykazanie chroni:

- **Naturalne prawo do własności prywatnej**
- **Sprawiedliwość w wymianie**
- **Uczciwość w pracy**
- **Odpowiedzialność społeczną**
- **Powszechne przeznaczenie dóbr**, bez popadania w ideologiczne zniekształcenia

2. Podstawa teologiczna i moralna

Własność prywatna nie jest ludzkim kaprysem, lecz **prawem uznanym przez prawo naturalne**, ukierunkowanym na dobro osobiste, rodzinne i społeczne. Kraść to nie tylko „zabrać coś”, ale **naruszyć sprawiedliwość, skrzywdzić bliźniego i zgrzeszyć przeciwko miłości**.

□ „Kto kradł, niech już nie kradnie, lecz raczej niech pracuje uczciwie własnymi rękami” (Ef 4,28)

Święty Tomasz z Akwinu naucza, że **niesprawiedliwość dotycząca dóbr doczesnych jest grzechem ciężkim, gdy wyrządza poważną krzywdę bliźniemu**, zwłaszcza gdy towarzyszy jej nadużycie władzy, świadome oszustwo lub znaczna szkoda.

3. Grzechy przeciwko Siódmemu Przykazaniu

Obszerna i szczegółowa lista do rachunku sumienia

Poniżej znajduje się **szczegółowa lista konkretnych grzechów**, z których wiele jest **częstych, lecz rzadko wyznawanych**, uporządkowana według różnych dziedzin życia.

A. Kradzieże bezpośrednie i przywłaszczenie

- Kradzież pieniędzy, przedmiotów lub dóbr materialnych.
 - Zabieranie „drobnych rzeczy” z przekonaniem, że nie mają znaczenia.
 - Wynoszenie rzeczy z miejsca pracy (pieniądze, narzędzia, produkty, materiały biurowe).
 - Zatrzymywanie znalezionych przedmiotów bez próby ich zwrotu.
 - Zatrzymywanie pieniędzy otrzymanych przez pomyłkę.
 - Używanie pożyczonych rzeczy jak własnych.
 - Niezwracanie pożyczonych rzeczy.
 - Bezprawne przetrzymywanie cudzej własności.
 - Kradzież opłacanego czasu pracy (udawanie pracy, nieusprawiedliwione nieobecności).
-

B. Oszustwo, podstęp i wyłudzenie

- Kłamanie w celu uzyskania korzyści finansowej.
- Oszukiwanie osób prywatnych lub firm.
- Sprzedawanie wadliwych produktów z ukrywaniem ich usterek.
- Oszukiwanie co do wagi, ilości lub jakości.
- Nieuczciwe zawyżanie cen poprzez wykorzystywanie cudzej potrzeby.
- Podpisywanie umów bez zamiaru ich dotrzymania.
- Wykorzystywanie luk prawnych do popełniania niesprawiedliwości.
- Wykorzystywanie informacji poufnych do nieuczciwego wzbogacenia się.

C. Grzechy związane z pracą

Jako pracownik:

- Praca niedbała, leniwa lub nieodpowiedzialna.
- Pobieranie wynagrodzenia bez należytego wykonywania pracy.
- Udawanie choroby, aby uniknąć pracy.
- Powodowanie strat przez lenistwo lub rażące zaniedbanie.
- Nieposłuszeństwo wobec sprawiedliwych zasad pracodawcy.
- Sabotowanie własnej pracy lub pracy innych.
- Regularne wykorzystywanie czasu pracy do spraw prywatnych.

Jako pracodawca lub przełożony:

- Wypłacanie niesprawiedliwych lub niewystarczających wynagrodzeń.
- Opóźnianie wypłaty pensji bez słusznej przyczyny.
- Wyzyskiwanie pracowników.
- Narzucanie niegodnych warunków pracy.
- Niesprawiedliwe zwalnianie pracowników.
- Nierespektowanie czasu odpoczynku, urlopów lub podstawowych praw.
- Traktowanie pracowników jak przedmioty, a nie jak osoby.

□ „Zapłata robotników nie może być zatrzymana” (por. Jk 5,4)

D. Grzechy fiskalne i przeciwko dobru wspólnemu

- Uchylenie się od płacenia sprawiedliwych podatków.
- Fałszowanie deklaracji podatkowych.
- Praca „na czarno”.
- Pobieranie świadczeń publicznych bez prawa do nich.
- Niewłaściwe korzystanie z dotacji lub świadczeń socjalnych.
- Oszukiwanie systemów ubezpieczenia społecznego.
- Usprawiedliwianie oszustw podatkowych jako czegoś „normalnego”.
- Odmowa udziału w dobru wspólnym mimo posiadania możliwości.

E. Szkody wyrządzone cudzej własności

- Umyślne niszczenie cudzej własności.
- Nienaprawianie szkód wyrządzonych z własnej winy.
- Akty wandalizmu.
- Niedbałe użytkowanie rzeczy wynajętych lub pożyczonych.
- Odmowa poniesienia odpowiedzialności za wyrządzone szkody.

F. Grzechy przeciwko sprawiedliwości w handlu i konsumpcji

- Kupowanie kradzionych rzeczy ze świadomością ich pochodzenia.
- Wspieranie oczywiście niesprawiedliwych przedsiębiorstw.
- Konsumpcja w sposób nieodpowiedzialny i egoistyczny.
- Zadłużanie się bez rzeczywistego zamiaru spłaty.
- Wykorzystywanie błędów sprzedawcy.
- Nadużycia spekulacyjne.
- Promowanie lub podtrzymywanie niesprawiedliwych systemów gospodarczych, gdy ma się możliwość ich powstrzymania.

G. Grzechy przeciwko własności intelektualnej

- Pobieranie pirackich treści.
- Nielegalne udostępnianie materiałów chronionych prawem autorskim.
- Kopiowanie cudzej pracy i przedstawianie jej jako własnej.
- Plagiat akademicki lub zawodowy.
- Nielegalne używanie oprogramowania.
- Podrabianie marek lub produktów.

H. Lichwa i grzechy finansowe

- Pożyczanie pieniędzy na nadmierny procent.
 - Wykorzystywanie trudnej sytuacji finansowej bliźniego.
 - Celowe wpędzanie innych w długi.
 - Finansowe manipulowanie osobami słabszymi.
 - Hazard lub inwestowanie w sposób nieodpowiedzialny, narażający rodzinę.
-

I. Grzechy zaniedbania

- Niezwracanie skradzionych rzeczy mimo możliwości.
 - Nienaprawianie znanej niesprawiedliwości.
 - Milczenie wobec poważnej niesprawiedliwości, gdy istnieje moralny obowiązek działania.
 - Brak zadośćuczynienia po ważnej spowiedzi.
 - Lekceważenie poważnych potrzeb bliźniego mimo posiadania wystarczających środków.
-

4. Zadośćuczynienie: zapomniany klucz Siódmego Przykazania

Istotny i często pomijany punkt:

☐ **Nie wystarczy wyznać grzech.**

☐ **Istnieje moralny obowiązek zwrotu tego, co zostało skradzione, lub naprawienia szkody, o ile jest to możliwe.**

Bez zadośćuczynienia **nie ma pełnej skruchy**, a sama absolucja może być zagrożona.

5. Ostateczne wezwanie do nawrócenia

Siódme Przykazanie nie ma na celu oskarżania, lecz **uwolnienie serca od nieuporządkowanego przywiązania do dóbr materialnych**. Chrystus nie potępia bogactwa, ale potępia **serce niesprawiedliwe**.

Wierne życie tym przykazaniem:

- Oczyszcza sumienie
- Umacnia sprawiedliwość
- Humanizuje gospodarkę
- Daje chrześcijańskie świadectwo w zepsutym świecie

□ „*Bo gdzie jest twój skarb, tam będzie i serce twoje*” (Mt 6,21)